

ZARZĄDZENIE NR 92/2018
Wójta Gminy Tuczępy

z dnia 31 grudnia 2018 r.

w sprawie wprowadzenia Instrukcja prowadzenia gospodarki kasowej
w Urzędzie Gminy w Tuczępach

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2018 poz. 395 ze zm.) i w związku z art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.), zarządzam co następuje:

§1

Wprowadzam do stosowania w Urzędzie Gminy w Tuczępach Instrukcję prowadzenia gospodarki kasowej stanowiącą Załącznik do niniejszego zarządzenia.

§2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2019 roku.

WÓJT GMINY

mgr Marek Kaczmarek

**Instrukcja prowadzenia gospodarki kasowej
w Urzędzie Gminy w Tuczępach**

Rozdział I

Podstawa prawna

§ 1

Instrukcja kasowa została opracowana zgodnie z:

- 1) Ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tj. z 2018 r. Nr 395 ze zm.)
- 2) Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2187)
- 3) Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o Narodowym Banku Polskim (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1373)
- 4) Ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.)
- 5) Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 września 2010 roku w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne (Dz.U. 2016 poz. 136)
- 6) Komunikatem nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz .Min. Fin. Nr 15, poz.84)

Rozdział II

Objaśnienia

§ 2

Użyte w instrukcji kasowej określenia:

- 1) „jednostka” - Urząd Gminy w Tuczępach
- 2) „kasa” - kasa Urzędu Gminy w Tuczępach
- 3) „kierownik jednostki” – Wójt Gminy
- 4) „wartości pieniężne” - wartości pieniężne w rozumieniu § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w § 1 pkt 5.
- 5) „pomieszczenie kasy” - pomieszczenie przeznaczone do przechowywania wartości pieniężnych.

Rozdział III

Kasjer

§ 3

1. Kasjerem może być osoba, która spełnia wymogi ustawy dla pracowników samorządowych
2. Przyjęcie i przekazanie kasy następuje protokolarnie.
3. Kasjer składa oświadczenie o przyjęciu kasy z pełną odpowiedzialnością materialną oraz oświadczenie o znajomości przepisów w zakresie dokonywanych operacji kasowych i transportu gotówki według wzoru określonego w załączniku nr 1 do Instrukcji prowadzenia gospodarki kasowej w Urzędzie Gminy w Tuczępach.
4. Kasjer posiada obowiązującą w jednostce instrukcję prowadzenia gospodarki kasowej, a także wykaz osób upoważnionych do dysponowania środkami pieniężnymi oraz wzory ich podpisów stanowiący załącznik nr 1 do Instrukcji prowadzenia gospodarki kasowej w Urzędzie Gminy w Tuczępach.

Rozdział IV

§ 4

1. Pomieszczenie kasy jest wydzielone i odpowiednio zabezpieczone. Drzwi wejściowe posiadają dwa zamki oraz roletę antywłamaniową.
2. W pomieszczeniu znajduje się okienko, przez które kasjer przyjmuje wpłaty i dokonuje wypłat.
3. W pomieszczeniu kasy zainstalowany jest alarm.

§ 5

1. Wartości pieniężne przechowuje się w warunkach zapewniających należyłą ochronę przed zniszczeniem, utratą lub zagarnięciem.
2. Wartości pieniężne przechowuje się w kasie pancernej.
3. Do kasy pancernej są dwa komplety kluczy, z których jeden ma kasjer, drugi przechowuje się w depozycie w banku prowadzącym obsługę budżetu gminy.

§ 6

1. Transport wartości pieniężnych z banku do kasy jednostki i z kasy jednostki do banku odbywa się w sposób gwarantujący bezpieczeństwo transportowanych wartości pieniężnych.
2. Transport wartości pieniężnych w kwocie nieprzekraczającej 0,20 jednostki obliczeniowej może być wykonywany do placówki banku prowadzącego obsługę Urzędu pieszo lub przy użyciu pojazdu.
3. Do przenoszenia wartości pieniężnych używa się odpowiedniego zabezpieczenia technicznego.
4. W pojazdach przewożących wartości pieniężne nie mogą być równocześnie transportowane inne ładunki oraz przewożone osoby postronne nieuczestniczące w tym transporcie.

Rozdział V

Gospodarka kasowa

§ 7

1. W kasie mogą znajdować się:
  - 1) Niezbędne zapasy gotówki na bieżące wydatki
  - 2) Gotówka podjęta z rachunku bankowego na pokrycie określonych rodzajowo wydatków
  - 3) Gotówka pochodząca z bieżących wpływów do kasy jednostki
  - 4) Papiery wartościowe, gwarancje, weksle przechowywane w formie depozytu otrzymane od osób prawnych lub fizycznych
  - 5) Czeki gotówkowe, czeki rozrachunkowe
  - 6) Dowody kasowe KP - „Kasa Przyjmie”
  - 7) Dowody kasowe KW - „Kasa Wypłaci”
  - 8) Druki opłaty targowej,
  - 9) Kwitariusze przychodowe K-103.
2. Nadwyżkę gotówki znajdującą się w kasie na koniec dnia pracy odprowadza się na właściwe rachunki bankowe. W sytuacji braku możliwości zamknięcia raportu kasowego w danym dniu i odprowadzenia gotówki (np. awarii prądu) Kasjer odprowadza gotówkę w dniu następnym.

§ 8

1. Gotówkę podjętą z rachunku bankowego na pokrycie określonych rodzajowo wydatków jednostki przeznaczają się na cel określony przy jej podjęciu.
2. Ustala się niezbędny zapas gotówki w kasie (pogotowie kasowe) na kwotę 3.000 zł.

Rozdział VI

Dokumentacja kasowa

§ 9

Dokumentację kasową stanowią:

1. Dokumenty operacyjne kasy:
  - 1) Raporty kasowe RK
  - 2) Dowody wpłaty KP
  - 3) Dowody wypłaty KW
  - 4) Czeki gotówkowe
  - 5) Czeki rozrachunkowe
  - 6) Bankowe dowody przelewu
  - 7) Bankowe dowody wpłaty
2. Dokumenty źródłowe:
  - 1) Dowody zakupu - faktury, rachunki
  - 2) Noty księgowe
  - 3) Wnioski o wypłatę gotówki – „zaliczki”
  - 4) Rozliczenia wypłaconej gotówki

- 5) Rozliczenia delegacji służbowych
  - 6) Listy wypłat wynagrodzeń
  - 7) Listy wypłat stałych świadczeń pieniężnych i nagród
  - 8) Rachunki za prace wykonane na podstawie umów zlecenia lub umów o dzieło
  - 9) Inne dokumenty
3. Dokumenty organizacyjne kasy:
- 1) Instrukcja kasowa
  - 2) Oświadczenie o przyjęciu kasy z pełną odpowiedzialnością materialną
  - 3) Wykaz osób upoważnionych do dysponowania środkami pieniężnymi wraz z wzorami podpisów
  - 4) Protokoły kontroli kasy
  - 5) Dokumenty sporządzane przez kasjera
  - 6) Rejestry

§ 10

1. Obroty gotówkowe dokumentuje się dowodami kasowymi, którymi są:
  - 1) Przychodowe dowody kasowe - dowody wpłaty KP - w przypadku wpłat gotówkowych
  - 2) Rozchodowe dowody kasowe - dowody wypłaty KW - w przypadku wypłat gotówkowych
2. Przychodowe dowody kasowe wystawia się komputerowo w trzech egzemplarzach, z których oryginał, stanowiący pokwitowanie wpłaty gotówki, wręcza się wpłacającemu, jedna kopia jest dołączana do Raportu kasowego a druga kopia przekazywana jest wraz z kopią raportu kasowego osobom księgującym.
3. Rozchodowe dowody kasowe wystawia się komputerowo w trzech egzemplarzach, z których oryginał otrzymuje osoba odbierająca gotówkę, a pozostałe dwa dołącza się do raportu kasowego pozostającego w kasie oraz kopi raportu przekazywanej osobą księgującym.

Rozdział VII

Przyjmowanie wpłat i dokonywanie wypłat z kasy

§ 11

1. Kasjer przed przyjęciem lub wypłatą gotówki sprawdza, czy odpowiednie dowody księgowe są podpisane przez osoby upoważnione do zlecenia wypłaty lub wpłaty. Dowody księgowe niepodpisane przez osoby do tego upoważnione nie mogą być przez kasjera przyjęte do realizacji.
2. W dowodach kasowych nie dokonuje się żadnych poprawek kwot wyrażonych cyframi i słowami. Błędy popełnione w tym zakresie koryguje się poprzez anulowanie błędnych dowodów kasowych i przez wystawienie nowych prawidłowych dowodów kasowych, w celu udokumentowania wpłaty lub wypłaty gotówki.

§ 12

1. Wypłata gotówki z kasy następuje na podstawie dokumentów źródłowych uzasadniających wypłatę gotówki.
2. Dokumenty źródłowe przed dokonaniem wypłaty, sprawdza się pod względem

merytorycznym i formalno - rachunkowym oraz zatwierdza do wypłaty wraz z opisem zdarzenia gospodarczego i umowy cywilno - prawnej, jeżeli taka została zawarta.

3. Sprawdzone dokumenty źródłowe mogą być zatwierdzane do wypłaty przez kierownika jednostki oraz Skarbnika Gminy lub przez osoby upoważnione.

o, wycierać

§ 13

1. Gotówkę wypłaca się osobie wymienionej w dokumencie źródłowym. Odbiorca gotówki kwituje jej odbiór na dowodzie KW lub dokumencie źródłowym w przypadku zbiorczych dowodów wypłaty jakimi są listy wypłat w sposób trwały, podając datę jej otrzymania oraz zamieszczając swój podpis.
2. Jeżeli dokument źródłowy jest wystawiony na więcej niż na jedną osobę, każdy odbiorca kwituje kwotę otrzymanej przez siebie gotówki.

uje się.
gotówki na

§ 14

1. Przed wypłatą gotówki osobom nieznanym kasjer obowiązany jest zażądać okazania dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość odbiorcy gotówki.
2. Jeżeli wypłata następuje na podstawie upoważnienia przez osobę wymienioną w dokumencie źródłowym, w dowodzie tym określa się, że wypłata została dokonana osobie do tego upoważnionej.
3. Upoważnienie dołącza się do dokumentu źródłowego.

wpłaty KP.

Rozdział VIII

Raport kasowy RK

larzach jako
ależności, do
przez osoby

§ 15

1. Dowody kasowe dotyczące wpłat i wypłat gotówki, dokonywanych w danym dniu, ewidencjonuje się w tym dniu w raporcie kasowym RK; dowody te mogą być ewidencjonowane zbiorczo, na podstawie odpowiednich zestawień wpłat i wypłat gotówkowych jednorodnych operacji gospodarczych.
2. Zrealizowane rozchodowe dowody kasowe oznacza się umieszczając na nich datę, numer i oznaczenie pozycji w raporcie kasowym RK, w którym objęte nimi wpłaty zostały zaewidencjonowane.
3. Wypłaty z listy płac ewidencjonuje się w raporcie kasowym RK w kwocie obejmującej sumę poszczególnych wypłat dokonanych w danym dniu lub w kwocie równej sumie wypłat przekazanych do wypłacenia płatnikom.
4. W przypadku nie dokonania pełnego rozchodu gotówki z kasy kasjer niepodjęte wypłaty z list płac po 7 dniach zobowiązany jest odprowadzić na rachunek bankowy.

:

wypłaty

o do raportu

w kasowych
ub okresie.
tego dnia, w
kasowego w
ć poza okres

Rozdział IX

Zasady wypełniania formularzy i druków kasowych

§ 16

1. Czek gotówkowy zwany dalej czekiem, jest drukiem ścisłego zarachowania, który ewidencjonuje się po pobraniu z banku i wypełnia zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo czekowe. Prawidłowo wypisany czek jest podpisywany przez osoby do tego upoważnione.
2. Wzory podpisów osób upoważnionych oraz ich nazwiska są podawane do wiadomości

zeczowego

- b) Numer raportu kasowego, ustalany z zachowaniem ciągłości rocznej dla roku obrotowego
  - c) Chronologiczny wykaz dowodów wpłaty KP i dowodów wypłaty KW, wraz z podaniem liczby porządkowej operacji oraz symbolu i numeru źródłowego dowodu kasowego
  - d) Krótką treść operacji
  - e) Stan kasy: poprzedni i obecny
  - f) Obroty kasowe
7. W części tabelarycznej raportu kasowego kasjer ewidencjonuje dowody kasowe na bieżąco w układzie chronologicznym, w kolejności realizacji operacji kasowych.
8. Po sporządzeniu raportu kasowego za dany okres i ustaleniu pozostałości gotówki w kasie kasjer podpisuje ten raport i wraz z dowodami kasowymi przekazuje go osobie upoważnionej celem sprawdzenia i zatwierdzenia.

§ 20

1. Rejestr depozytów prowadzi kasjer w jednym egzemplarzu.
2. Rejestr przechowywanych depozytów zawiera co najmniej:
  - a) Numer kolejny depozytu
  - b) Określenie deponowanego przedmiotu, a w przypadku deponowania gotówki - jej kwotę
  - c) Określenie pomiotu, którego własność stanowi depozyt
  - d) Datę przyjęcia depozytu
  - e) Datę zwrotu depozytu oraz podpis osoby upoważnionej do podjęcia depozytu i podpis kasjera
  - f) Gotówka przechowywana w formie depozytu w kasie jednostki nie może być łączona z gotówką jednostki.

Rozdział X

Czynności kontrolne

§ 21

1. Inwentaryzacje kasy przeprowadza się:
  - 1) Na dzień kończący rok obrotowy
  - 2) Na dzień przekazania obowiązków kasjera
  - 3) W dniach ustalonych przez kierownika jednostki
3. Doraźne kontrole kasy dokonywane są przez skarbnika. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół.

§ 22

Szczegółowe zasady postępowania w przypadku zatrzymania fałszywego znaku pieniężnego reguluje Zarządzenie Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 31 sierpnia 1989 r. w sprawie zatrzymania fałszywych znaków pieniężnych.

§ 23

Stan gotówki w kasie na ostatni dzień roboczy roku obrotowego powinien wynosić zero.

§ 24

Niedobory i nadwyżki w kasie

1. Rozchodu gotówki z kasy nieudokumentowanymi dowodami kasowymi nie uwzględnia się przy ustalaniu stanu gotówki w kasie na koniec danego dnia. Rozchód taki stanowi niedobór kasowy i obciąża kasjera.
2. Niezawinione niedobory w kasie nie obciążają kasjera i mogą być uznane za straty nadzwyczajne.
3. Gotówka w kasie, nieudokumentowana przychodowymi dowodami kasowymi, stanowi nadwyżkę kasową. Nadwyżka kasowa podlega niezwłocznemu przekazaniu na konto dochodów budżetowych.
4. Nadwyżka w kasie, nieudokumentowana przychodowymi dowodami kasowymi, jest zaliczana do pozostałych przychodów operacyjnych.

§ 25

Zasady postępowania z fałszywymi znakami pieniężnymi

1. W przypadku otrzymania, przy wpłacie gotówki, fałszywego znaku pieniężnego kasjer:
  - zatrzymuje wręczony znak pieniężny, co do którego powziął podejrzenie, że jest fałszywy i żąda od wpłacającej go osoby okazania dowodu osobistego,
  - zawiadamia Skarbnika lub Kierownika Jednostki,
  - zawiadamia Komendę Powiatową Policji,
  - sporządza protokół zatrzymania sfalszowanego znaku pieniężnego w trzech egzemplarzach.
2. W razie ujawnienia przez kasjera znaku pieniężnego sfalszowanego lub budzącego wątpliwości co do autentyczności i w razie niemożności ustalenia, przez kogo znak został wpłacony, kasjer zobowiązany jest znak zatrzymać i sporządzić protokół o zatrzymaniu sfalszowanego znaku pieniężnego w dwóch egzemplarzach.
3. Protokół zatrzymania sfalszowanego znaku pieniężnego powinien zawierać:
  - numer protokołu, datę i miejsce sporządzania,
  - nazwę i adres jednostki przedstawiającej znak pieniężny, z zaznaczeniem nazwiska, imienia, adresu i charakteru służbowego pracownika działającego w imieniu tej jednostki,
  - wartość nominalną i datę emisji zatrzymanego znaku pieniężnego, a ponadto serie i numery – jeżeli zatrzymanym znakiem pieniężnym jest banknot,
  - podpis osoby zatrzymującej znak pieniężny oraz podpis i numer dowodu osobistego lub innego dowodu tożsamości osoby, która znak ten przedstawiła.
4. Sfalszowane znaki pieniężne są depozytem, nie stanowią podstawy do wystawienia dowodu KP.

§ 26

Zasady postępowania z zużytymi lub uszkodzonymi znakami pieniężnymi

1. Zużyte lub uszkodzone znaki pieniężne należy złożyć w banku jednostki w celu wymiany.

2. Bank przyjmuje we wpłatach lub wymienia w pełnej wartości nominalnej zużyte znaki pieniężne, których autentyczność nie budzi wątpliwości, jeżeli odpowiadają następującym warunkom:

- banknoty:

- posiadające 100% pierwotnej powierzchni, w tym również uszkodzone wskutek umieszczenia trwałego napisu, nadruku, rysunku lub innego znaku, a także zabrudzone, poplamione itp.,

- przerwane na dwie części, sklejone ze sobą lub niesklejone, jeżeli obie części pochodzą z tego samego banknotu, nie posiadają ubytków powierzchni w miejscu przzerwania i łącznie stanowią 100% pierwotnej powierzchni, jeżeli zachowały ponad 75% swej pierwotnej powierzchni w jednym fragmencie,

- w razie zatarcia elementów graficznych – posiadają cechy umożliwiające rozpoznanie ich wartości nominalnej.

3. Nie podlegają wymianie monety oraz elementy (rdzeń i pierścień) monet, posiadając ubytki pierwotnej powierzchni (np. przedziurkowane, obcięte, opiłowane, poryte), a także o powierzchni zniekształconej poprzez pogięcie.

4. W przypadku otrzymania od wpłacających uszkodzonych znaków pieniężnych, pieniężnych zakresie uszkodzeń na tyle znacznym, że istnieje duże prawdopodobieństwo, iż bank ich nie wymieni i nie zwróci pełnej wartości nominalnej – kasjer może odmówić przyjęcia banknotu lub monety.

OŚWIADCZENIE O PRZYJĘCIU KASY Z PEŁNĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
MATERIALNĄ

Ja, niżej podpisana(ny) .....
(imię i nazwisko)
wykonująca(y) obowiązki kasjera w kasie Urzędu Gminy Tuczępy od dnia
.....zatrudniona (y) na podstawie umowy o pracę zawartej na czas
.....oświadczam, co następuje:

- 1)przyjmuję na siebie pełną odpowiedzialność materialną z obowiązkiem wyliczenia się za powierzone mi składniki majątkowe, przyjęte protokołem przyjęcia-przekazania kasy, oraz za wszelkie składniki mienia przyjęte w czasie wykonywania obowiązków kasjera; w szczególności przyjmuję całkowitą odpowiedzialność materialną za powierzone mi pieniądze, papiery wartościowe, z których zobowiązuję się rozliczyć w każdym czasie na żądanie pracodawcy; zobowiązuję się do przestrzegania obowiązujących przepisów w zakresie operacji kasowych i ponoszę odpowiedzialność za ich naruszenie;
- 2)przyjmuję obowiązek pokrycia wszelkiej straty, jaka wyniknie na skutek powstałego niedoboru, zniszczenia lub uszkodzenia środków pieniężnych i innych powierzonych mi składników majątkowych; od obowiązku pokrycia straty będę zwolniona(ny) w takim zakresie, w jakim udowodnię, że niedobór, zniszczenie lub uszkodzenie powstały nie z mojej winy, ale na skutek zdarzeń i okoliczności, za które nie może mi być przypisana wina;
- 3)nie zgłaszam zastrzeżeń do warunków pracy i zabezpieczeń w kasie, w której mam wykonywać czynności kasjera jako osoba odpowiedzialna materialnie;
- 4)zobowiązuję się do niezwłocznego powiadomienia pracodawcy o wszelkich przeszkodach, zdarzeniach i okolicznościach, mających wpływ na wykonywanie pracy kasjera;
- 5)zostałam(em) zapoznana(ny) z przepisami o odpowiedzialności materialnej, a w szczególności znane mi są zasady określone w art. 114-127 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. -Kodeks pracy;
- 6)zobowiązuję się, w przypadku zaistnienia niedoboru lub szkody w kasie, do niezwłocznego wpłacenia równowartości w gotówce, jeżeli nie udowodnię braku mojej winy;
- 7)zapoznałam(em) się z przepisami wewnętrznymi obowiązującymi w Urzędzie w zakresie gospodarki kasowej, treścią umowy z operatorem terminali płatniczych oraz jej załącznikami.

Tuczępy, dnia.....

.....
(czytelny podpis pracownika)

Potwierdzam przyjęcie oświadczenia:

Tuczępy, dnia.....

.....
podpis Wójta lub osoby przez niego upoważnionej

